

Onsdag den 10. juni 2015

P8_TA(2015)0227

Situationen i Ungarn

Europa-Parlamentets beslutning af 10. juni 2015 om situationen i Ungarn (2015/2700(RSP))

(2016/C 407/06)

Europa-Parlamentet,

- der henviser til præamblen til traktaten om Den Europæiske Union (TEU), særlig anden betragtning og fjerde til syvende betragtning,
- der navnlig henviser til artikel 2, artikel 3, stk. 3, andet afsnit, og artikel 6 og 7 i traktaten om Den Europæiske Union samt til de artikler i TEU og traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF), der vedrører overholdelse, fremme og beskyttelse af de grundlæggende rettigheder i EU,
- der henviser til Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder af 7. december 2000, der blev proklameret den 12. december 2007 i Strasbourg og trådte i kraft sammen med Lissabontraktaten i december 2009,
- der henviser til artikel 1, 2 og 19 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder,
- der henviser til protokol nr. 13 i Europarådets konvention om beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder vedrørende ophævelse af dødsstraffen uanset omstændighederne,
- der henviser til konventionen til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder, Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols retspraksis, konventioner, henstillinger, resolutioner og rapporter fra Europarådets parlamentariske forsamling, Ministerudvalg, menneskerettighedskommissæren og Venedigkommissionen,
- der henviser til sin beslutning af 3. juli 2013 om situationen med hensyn til grundlæggende rettigheder: standarder og praksis i Ungarn (jf. Europa-Parlamentets beslutning af 16. februar 2012)⁽¹⁾,
- der henviser til sin beslutning af 27. februar 2014 om situationen for de grundlæggende rettigheder i Den Europæiske Union (2012)⁽²⁾,
- der henviser til Kommissionens meddelelse af 11. marts 2014: »En ny EU-retlig ramme for at styrke retsstatsprincippet« (COM(2014)0158),
- der henviser til rapporten af 16. december 2014 fra Europarådets kommissær for menneskerettigheder om sit besøg i Ungarn den 1.–4. juli 2014,
- der henviser til konklusionerne fra Rådets og medlemsstaternes møde i Rådet om at sikre efterlevelsen af retsstatsprincippet, der blev vedtaget den 16. december 2014,
- der henviser til høringen om menneskeretssituationen i Ungarn, der fandt sted den 22. januar 2015 i Udvalget om Borgernes Rettigheder og Retlige og Indre Anliggender,
- der henviser til Rådets og Kommissionens udtalelser, der blev fremsat under plenarbejdet i Europa-Parlamentet den 11. februar 2015 om EU-rammerne for demokrati, retsstatsprincippet og de grundlæggende rettigheder,
- der henviser til drøftelserne i forlængelse af Formandskonferencens afgørelse af 30. april 2015 om de mulige virkninger, herunder på rettigheder og status som medlem af Den Europæiske Union, af at en medlemsstat genindfører dødsstraf, der fandt sted den 7. maj 2015 i Udvalget om Borgernes Rettigheder og Retlige og Indre Anliggender,

⁽¹⁾ Vedtagne tekster, P7_TA(2013)0315.

⁽²⁾ Vedtagne tekster, P7_TA(2014)0173.

Onsdag den 10. juni 2015

- der henviser til Rådets og Kommissionens erklæringer fremsat under plenarbejdet i Europa-Parlamentet den 19. maj 2015 om situationen i Ungarn,
- der henviser til forretningsordenens artikel 123, stk. 2 og 4,
- A. der henviser til, at Den Europæiske Union bygger på værdierne respekt for den menneskelige værdighed, frihed, demokrati, ligestilling, retsstaten og respekt for menneskerettighederne, herunder rettigheder for personer, der tilhører mindretal, og til at dette er medlemsstaternes fælles værdigrundlag i et samfund præget af pluralisme, ikke-forskelsbehandling, tolerance, retfærdighed, solidaritet og ligestilling mellem kvinder og mænd (artikel 2 TEU);
- B. der henviser til, at Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder forbyder enhver forskelsbehandling på grund af bl.a. køn, race, farve, etnisk eller social oprindelse, genetiske anlæg, sprog, religion eller tro, politiske eller andre anskuelser, tilhørsforhold til et nationalt mindretal, formueforhold, fødsel, handicap, alder og seksuel orientering;
- C. der henviser til, at ophævelse af dødsstraffen er en forudsætning for medlemskab af EU, som indtager en konsekvent og principfast holdning om afstandtagen til dødsstraf, og til at afskaffelse heraf også er en centralt mål med Unionens menneskerettighedspolitik;
- D. der henviser til, at retten til asyl er garanteret under behørig efterlevelse af reglerne i Genève-konventionen af 28. juli 1951 og protokollen hertil af 31. januar 1967 om flygtnings retsstilling og i overensstemmelse med TEU og TEUF;
- E. der henviser til, at EU's charter om grundlæggende rettigheder og den europæiske menneskerettighedskonvention er blevet fuldstændig inkorporeret i den ungarske forfatning; der henviser til, at de seneste begivenheder i Ungarn imidlertid giver anledning til bekymring om situationen i landet;
- F. der henviser til, at den ungarske premierminister Viktor Orbán den 28. april 2015, efter nogle begivenheder i Ungarn, fremsatte en udtalelse om nødvendigheden af en offentlig debat om dødsstraf; der henviser til, at Europa-Parlamentets formand, Martin Schulz, den 30. april 2015 i en pressemeddelelse fastslog, at Viktor Orbán havde forsikret ham om, at den ungarske regering ikke havde planer om at træffe foranstaltninger til at genindføre dødsstraf og ville efterleve og overholde alle EU-traktater og al EU-lovgivning; der henviser til, at Viktor Orbán imidlertid fremsatte lignende udtalelser den 1. maj 2015 i et interview til national radio, og tilføjede, at beslutningen om at genindføre dødsstraf udelukkende bør sortere under medlemsstaternes kompetenceområde, hvilket er en afvigelse fra EU-traktaternes bestemmelser;
- G. der henviser til, at den ungarske regering i maj 2015 iværksatte en offentlig høring om migration efter allerede tidligere at have gennemført en række tilsvarende høringer om andre spørgsmål; der henviser til, at offentlig høring kan være et vigtigt og værdifuldt redskab for regeringer ved udvikling af politikker, der kan forventes at modtage befolkningens støtte; der henviser til, at spørgsmålene på høringens spørgeskema er blevet kritiseret for at være ledende og retoriske, og at de knytter en direkte forbindelse mellem migrationsfænomenet og trusler mod sikkerheden;
- H. der henviser til, at et flertal af de politiske grupper under en drøftelse i Udvalget om Borgernes Rettigheder og Retlige og Indre Anliggender var fælles om det synspunkt, at genindførelse af dødsstraf og spørgsmålene stillet i den offentlige høring var uacceptable;
- I. der henviser til, at formandskabet for Rådet i sin erklæring under plenarbejdet i Europa-Parlamentet den 19. maj 2015 om situationen i Ungarn erklærede, at Rådet ikke havde drøftet situationen i Ungarn og derfor ikke havde vedtaget nogen formel holdning i sagen;
- J. der henviser til, at bestræbelserne på at rette op på den nuværende situation i Ungarn ikke bør tage sigte på at hænge én bestemt medlemsstat eller regering ud, men på at opfylde den kollektive forpligtelse, som påhviler alle EU-institutioner, og især Kommissionen i dens egenskab af traktaternes vogter, til at sikre anvendelse og efterlevelse af traktaterne og chartret overalt i EU og i hver medlemsstat;

Onsdag den 10. juni 2015

1. fastholder, at dødsstraf er uforenelig med de værdier om respekt for den menneskelige værdighed, frihed, demokrati, lighed, retsstatsprincippet og respekt for menneskerettighederne, som EU er grundlagt på, og at en medlemsstat, der genindfører dødsstraffen, derfor vil gøre sig skyldig i overtrædelse af traktaterne og EU's charter om grundlæggende rettigheder; gentager på det kraftigste, at ophævelse af dødsstraffen udgør en milepæl i udviklingen af de grundlæggende rettigheder i Europa;
2. minder om, at en alvorlig overtrædelse begået af en medlemsstat af de værdier, der er indeholdt i artikel 2 i TEU, vil udløse den procedure, der er fastsat i artikel 7 i TEU;
3. fordømmer de gentagne udtalelser, som den ungarske premierminister Viktor Orbán gentagne gange har fremsat, der har udløst en debat om genindførelse af dødsstraffen i Ungarn, hvormed han har institutionaliseret og givet næring til et begreb, der er i modstrid med de værdier, som EU er grundlagt på; tager de udtalelser til efterretning, som Viktor Orbán har fremsat om ikke at ville genindføre dødsstraf i Ungarn, og understreger, at en premierminister som regeringschef har ansvaret for at fremme EU's værdier og foregå med et godt eksempel;
4. bemærker, at medlemsstaterne har suveræn ret til at iværksætte nationale høringer; minder imidlertid om, at sådanne høringer bør afspejle regeringernes vilje til at præstere en ansvarlig regeringsførelse med det formål at sikre demokratiske politiske løsninger og respekt for grundlæggende europæiske værdier;
5. fordømmer den offentlige høring om migration og den tilknyttede, landsdækkende reklameskilt-kampagne, som den ungarske regering har iværksat, og understreger, at det indhold og den sprogbrug, der bruges i især den offentlige høring i Ungarn om immigration og terrorisme er stærkt misvisende, tendentiøs og ubalanceret og knytter en tendentiøs og direkte forbindelse mellem migrationsfænomenet og trusler mod sikkerheden; gør opmærksom på, at svarene på online-spørgeskemaet skal suppleres med persondata, således at personers politiske holdninger afdækkes i strid med databeskyttelsesreglerne; opfordrer derfor til, at høringen trækkes tilbage;
6. beklager, at den offentlige høring skyder skylden på EU-institutionerne og deres politikker uden samtidig at indrømme medlemsstaternes ansvar på disse områder; minder om, at medlemsstaterne er fuldt inddraget i EU's lovgivningsproces;
7. opfordrer alle medlemsstater til at deltage konstruktivt i de nuværende drøftelser om den europæiske dagsorden for migration, som i lige høj grad påvirker intern og ekstern politik og udviklingspolitik, der skal implementeres i EU;
8. mener, at samtlige medlemsstater skal overholde EU-retten fuldt ud i lovgivning og administrativ praksis, og at al lovgivning, også den primære ret i enhver medlemsstat og ethvert kandidatland skal afspejle og stemme overens med grundlæggende europæiske værdier, dvs. demokratiske princippet, retsstatsprincippet og grundlæggende rettigheder;
9. finder det dybt beklageligt, at Rådet ikke har reageret på de seneste begivenheder i Ungarn, og fordømmer manglen på engagement fra medlemsstaternes side for at sikre overholdelse af retsstatsprincippet som specificeret i Rådets konklusioner af 16. december 2014; opfordrer indtrængende Rådet for Den Europæiske Union og Det Europæiske Råd til at drøfte og vedtage konklusioner om situationen i Ungarn;
10. bemærker, at den seneste udvikling har givet anledning til bekymring for retsstatsprincippet, demokratiet og de grundlæggende rettigheder i Ungarn i det seneste års tid, som tilsammen kan udgøre en fremvoksende systemisk trussel mod retsstatsprincippet i denne medlemsstat;
11. opfordrer indtrængende Kommissionen til at aktivere første trin i EU-rammerne for styrkelse af retsstatsprincippet og derved indlede en øjeblikkelig og dybdegående overvågningsproces vedrørende situationen for demokratiet, retsstatsprincippet og de grundlæggende rettigheder i Ungarn og vurdere en potentielt alvorlig, systemisk tilsidesættelse af de værdier, Den Europæiske Union bygger på, jf. artikel 2 i TEU, herunder de kombinerede virkninger af en række foranstaltninger, der forværrer situationen for demokrati, retsstatsprincippet og grundlæggende rettigheder, og vurdere den spirende systemiske trussel mod retsstatsprincippet i denne medlemsstat, som vil kunne udvikle sig til en klar risiko for en grov overtrædelse i artikel 7 i TEU's forstand; anmoder Kommissionen om at fremlægge en rapport om dette for Parlamentet og Rådet inden september 2015;

Onsdag den 10. juni 2015

12. opfordrer Kommissionen til at forelægge et lovgivningsmæssigt forslag om oprettelse af en EU-mekanisme for demokrati, retsstatsprincippet og grundlæggende rettigheder som et redskab til overholdelse og håndhævelse af chartret og traktater, som er underskrevet af alle medlemsstaterne, baseret på fælles og objektive indikatorer, og til at gennemføre en upartisk, årlig vurdering af situationen for grundlæggende rettigheder, demokrati og retsstatsprincippet i alle medlemsstaterne, uden forskelsbehandling og på lige fod, herunder med en evaluering foretaget af EU's Agentur for Grundlæggende Rettigheder, sammen med passende bindende og korrigerende mekanismer, med henblik på at fylde de eksisterende huller og muliggøre en automatisk og gradvis reaktion på tilsidesættelser af retsstatsprincippet og de grundlæggende rettigheder på medlemsstatsniveau; pålægger Udvalget om Borgernes Rettigheder og Retlige og Indre Anliggender at bidrage til udviklingen og udarbejdelsen af dette forslag i form af en lovgivningsmæssig initiativbetænkning, der skal vedtages inden årets udgang;

13. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Kommissionen, Rådet, Ungarns præsident, regering og parlament, medlemsstaternes og kandidatlandenes regeringer og parlamenter, EU's Agentur for Grundlæggende Rettigheder, Europarådet samt Organisationen for Sikkerhed og Samarbejde i Europa.
